

vers

Fekete Vince

VILÁGÍT...

Valahogy ki tudja hogy a szomszéd nagylánnyal maradnak kettesben a lányék hátsó udvarán nincs senki a környéken se szülő se testvér se rokon csak ők ketten a nagylány és ő ragyogóan süt a nap csiripelnek a madarak csobog a patak a világ rendben működik amikor hirtelen megszakad az addig együtt játszott játék mint amikor megáll a kés a levegőben vagy a szikrázóan fényes napsütésből egyszeriben fenyegető sötétkék vagy súlyos vihar előtti csend lesz nincs játék tovább nincsenek autók bicikli semmi nincs sejtelmes tűz lobog a lány szemében játszunk azt hogy elbújunk együtt a csűrben a szénában nincs kedve menne is meg nem is érdeklis a dolog meg nem is kíváncsi is a lányra de fél is tőle mert mi lesz akkor ha... nem lesz semmi te kis butus mi lenne suttogja fogai között a lány bemegyünk és kész s ott mit csinálunk játszunk te kis butus mit csinálnánk nem azt mondja s már iramodna is odébb de a lány elkapja a grabancát s már tuszkolja is hátra a csűr felé jól van hát legyen nemigen van kedve de azért kíváncsibb annál hogy ne engedelmesskedjék ha már amúgy sem tud nem engedelmesskedni hát csak hagyja hogy tuszkolja terelje befelé finom szénaszag van a csűrben szűrt fény a deszkák résein egy-egy pászma napfény csap be a csűr földjére

megyünk az odorba mondja a lány s már tereli is fel maga előtt a létrán jó puha ott a széna már a létra legfelső fokán állnak amikor ismét meggondolja magát s azt mondja nem hogy hogy nem kérdezi a lány eddig eljöttünk s akkor most nem szomjas vagyok inni szeretnék s pisilni is kellene nyögi majd iszol azután és pisilsz is később gyere mutatok neked valamit s már löki is le a szénába de ő megkapaszkodik a lányba együtt huppannak bele a halomba hempergőznek prüszkölnek hogy hogy nem valahogy a lány kerül felül lovagló ülésben ott marad rajta meg se tud mozdulni azt érzi hogy már lélegezni sem tud hogy nem kap levegőt hogy csupa szénatörek a háta a haja s hogy mindene ég a fájdalomtól meg a szégyentől így pihegnek ott darabig a lány szólal meg előbb mély levegőt vesz mutatok neked valamit mit nyöszörgi de már tudja mert pattannak a blúzocskán a gombok s ott remegnek előtte az apró mellek emelkednek süllyednek a zihálástól de most te is mutatsz valamit tolja magát hátra s mire észbe kapna már gombolja is a nadrágját húzza tépi cibálja nem nem nem gurgulázik a torkából próbál hánykolódni kibújni de a lány kezei leszorítják arcához közel hajol forrón szuszogja az arcába a képébe ha megmutatod amikor lementünk innen olyan ráógumit kapsz amelyiknek soha nem megy el az íze mindig édes lesz nem kell nem kell hánykolódi de nincs megállás a lány kezei már ott húzogatták babrálgták te kicsi csillag hörögi most te is nyúl oda tegyük oda és már fújja a forró leheletét a nyakába jobbról-balról befalja a fülcimpáját a fogai közé ráogatja húzogattja szopogattja mint a cukorhalat s

nyöszörög és vonaglik és hánykolódi most te is te te kicsi boci add a kezéd s már viszi is oda le valahova gyűri a szoknyáját viszi a kezét alája finom gyér selymes bundához ér a kéz visszakapná de nem lehet mozgás az ujjad tüze mozgasd ne ott hanem fennebb s a lucskos vágatból fennebb irányítja egy pici kidudorodó keménységre s masszírozni húzogatni kezdi a kezével közben sóhajtozik gyöngyözik és ő azt érzi hogy már nincs ereje érzi hogy kiment a kezéből az erő mozgatni se tudja már nem hajlanak az ujjai de a lány egyre eszeveszettebben dörzsöli magát az ő kezével az ujjával nagyokat rázkódik vonaglik hörög visít levegőért kapkod majd mint amikor a letaglózott állat az utolsókat rúgja egész testében áramütésszerűen rengeni remegni kezd megfeszül mint a húr majd ellágyul s utolsó lehetével menj innen mondja menj innen te balfasz ledobja magát róla tovahemperedik és úgy marad ott kiterítve talán valami baja van villan át az agyán talán hívni kellene valakit kiáltani szeretne de kiáltás helyett valami elhaló nyöszörgés jön csak ki a torkán fogd be a szájad te fatökű hallja a lány hangját nincs ennek semmi baja kap észbe és menekülésre fogja a dolgot le a létrán ki a csűrből ki a félhomályból az isteni napfényre érzi hogy futni kellene szaladni egyenesen bele a kerteken túl csordogáló patakba belemerülni s lemosni minden szennyet ami ráragadt és nem tudja akkor még hogy nemigen lesz már erre lehetőség mert valaminek vége szakadt valami végképp befejeződött és elkezdődött valami más valami egészen más...

kritika

KÜLÖN IDŐ ÉS ÉLŐHÚS

Bentről, a védett vidék határain belülről másként hallatszik Fekete Vince költészetének vak visszhangja. Szárnyvonal – ez az egyszerű, de a mindennapokban ritkán használt szó egyféleképpen működik verscímként és másképp kötetcímként. Utóbbi értelmezése több lehetőséget rejt magában, mint a fogalom eredeti jelentése. A rendszerezett, történetes lakkal egymásba kapcsolódó versek egy szerelem krónikáját bontják ki.

A *Vak visszhang/Vargaváros* ciklusából már ismert tizenhat vers teljesen megújult, átértelmeződött. A táj, a tér a prousti elveszett időben emlékek helyszínévé válik, az ingóláp (Mohos-tőzegláp), a Búdós-barlang, a Bálványosvár, a székely kisváros száz évvel korábbi arcát idéző étterem, a garniszálló, de még az üres templom is. A feketei idealizmusban a személyes tér-táj, a gazdag természeti ké-

pek, helyszínek, a kizöklent idő pedig a szerelemé, „amikor még mindent sikerült csodálatosnak találnunk” (*Szárnyvonal*).

A cím jelentése magába foglalja a felemelkedés eszközt, a szárnyat és a látóhatárt, vagyis azt a vonalat, ahol a földi és égi világ összeérni látszik.

Magasból indít a költő is, többek között *A fenti szféra* című vers erősíti értelmezésemet. Hol lehetne *Istenszéke*, ha nem a legmagasabb csúcsok között, még akkor is, ha csak 1380 méter? *Szárnyvonalból* készül a *légifelvétel*, és így a *Falon* túlra látunk, a mozdulatlan fekete fal mögé is, a védett vidékre.

Az alkotó megmutatja a *hegyet*, körbevezet a lápon, sétál velünk, mesélve tanít, akár az öreg természetjárók. Egyszer csak azon kapjuk magunk, hogy egy idill közepébe csöppentünk, az ölelkező barangoló, csónakázó, viháncoló szerelmes pár díszletébe. A baljós jelek ugyan érzékelhetők, de én, a naiv romantikus, hiszek a szerelem mindenképp föltöttiségében, nem

zavar, hogy ebben az eksztázisszerű mámorban valójában „a nagy semmi fölött lebegnek”, a sötétlő tó közepén, világvégi hangulatban.

A díszletcsere fontos, már-már olyan, mint a paradicsombeli kiűzetés, főként, hogy Fekete meg-

írja a Dsida Jenő *Tíz parancsolatából* kimaradt parancsokat is.

Ádám és Éva, Philemon és Baucis, vagy Vronszkij és Anna Karenina idegen város utcáin találkozgat, sétálgat, keres menedéket szerelmüknek, és ilyenkor „némán áll az idő, s egy kurtta óra sokkalta nagyobb, mint a hiány, mi belőle kinő” (*Kizöklent idő*). Ezeket a lopott órákat, a mindent felperzselő, felégető és felfrissítő találkozásokat gyűjti egybe a költő, és mutatja parázsüvegen keresztül, majd távolítja el. És *egy képtelenebb jövőjünkbe kémlel* (Philemon és Baucis), „egy másik életükbe”, ahol nincs megint-elválás és ellenkező irány.

Tény, hogy akárcsak a valóságban, a visszaút kiábrándító, a sok várakozás, megint-elválás és az ellenkező irány az árulás felé vezet, a „*furcsa idegenségbe*”, ami nem jó és nem rossz, „*mert mindehhez mintha többé nem is volna semmi közünk*” (*Áradás*).

Ekkor nyomja be a *Ctrl, Alt, Shift, Delete* gombokat, az úgynevezett hideg indítás következik, „*Hogy*

Dimény H. Árpád

ennyi, s ami volt, az mint egy kiemelt nagybetű, eltűnik, kitérődik. A díszletrombolás törvényszerű (*A teremtés visszavonása*), marad a „*béna és sötét, tejfehér és néma és szürke minden*”.

A szerelem shakespeare-i szenvedésbe csap át, a szerepek újraszárult szenvedő fél és a femme fatale. Ilyen filmet láttunk már, de érezzük, hogy ez nem film, ez az élet a „*külön idővel, az együtt töltött idő végén*”, és hogy nem színészek vagyunk, hősszerelmek, hanem „*élőhús, többször háromszázhatvanöt napnyi sugaras (kizöklent) idő*” (*Áldozathozatal*).

Fekete Vince lírájának klasszicizálódásához nem fér kétség, ezt bizonyítja a kötet formai gazdagsága is, de számomra mégsem ezért fontos, hanem azért, mert Oravecz Imre *1972. szeptember* című könyve óta a *Szárnyvonal* a legtöbbet nyújtó szerelmes verseskötet.

Fekete Vince: *Szárnyvonal. Magvető Kiadó, Budapest, 2018*